

มติคณะรัฐมนตรี

วันที่ 24 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566

เว็บไซต์ รัฐบาลไทย

URL : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/64134>

ต่างประเทศ

23. เรื่อง ผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ 21 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอผลการประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ 21 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 40 และ 41 เมื่อวันที่ 9-13 พฤศจิกายน 2565 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร) เข้าร่วมการประชุม [เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (8 กรกฎาคม 2551) ที่ให้รัฐมนตรีรายงานสรุปผลการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีภายหลังเดินทางกลับจากราชการต่างประเทศ] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การประชุม AEC Council ครั้งที่ 21 สรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	ผลการประชุม
(1) ประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจที่กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียน ผลักดันให้บรรลุผลสำเร็จในปี 2565 (Priority Economic Deliverables: PEDs)	ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 10 ประเด็น จาก 19 ประเด็น โดยเป็นประเด็นที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน จำนวน 4 ประเด็น เช่น การประกาศเจรจากรอบความตกลงว่าด้วยการแข่งขันของอาเซียน การจัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการประกาศเริ่มการเจรจากระดับความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน รวมทั้งมีประเด็นที่ดำเนินการแล้วเสร็จในสาระสำคัญ 1 ประเด็น คือ ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียนซึ่งได้ข้อสรุปการปรับปรุงตารางข้อผูกพันการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน และได้จัดทำพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงฯ เพื่อให้ตารางข้อผูกพันฯ มีผลใช้บังคับ และมีมติให้ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามในพิธีสารฯ ในรูปแบบของการเวียนเอกสาร ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ (6 กันยายน 2565) เห็นชอบการลงนามในส่วนของไทย
(2) การดำเนินการภายใต้กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน	ให้ขยายขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้อาเซียนมีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น ความมั่นคงทางอาหาร วิกฤตด้านพลังงาน และการเตรียมการสำหรับการเปลี่ยนผ่านจากการฟื้นฟูไปสู่

<p>(ASEAN Comprehensive Recovery Framework: ACRF)</p>	<p>การสร้างเสริมความเข้มแข็งในอนาคต รวมทั้งการนำบทเรียนที่ได้จากการดำเนินการตามแผน ACRF มาประกอบการจัดทำวิสัยทัศน์อาเซียนภายหลัง ปี 2568 (ค.ศ. 2025)</p>
<p>(3) วาระการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล</p>	<p>ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> · การจัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียนในประเด็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 4 (Fourth Industrial Revolution: 4IR) และการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจด้าน 4IR · การติดตามและเร่งดำเนินการตามแผนงานบันดาร์เสรีเบกาวันเพื่อสนับสนุนวาระการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นดิจิทัลของอาเซียน · แผนการดำเนินงานในการจัดทำความตกลงกรอบเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (ASEAN Digital Economy Framework Agreement: DEFA) และการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่ออาเซียนเกี่ยวกับการจัดทำ DEFA ซึ่งได้เริ่มต้นการศึกษาในเดือนตุลาคม 2565 และกำหนดแล้วเสร็จในช่วงกลาง ปี 2566 ทั้งนี้ คาดว่าอาเซียนจะสามารถเริ่มต้นเจรจา DEFA ได้ในช่วงปลาย ปี 2566 หรือต้นปี 2567
<p>(4) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน</p>	<p>ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> · การจัดทำแผนดำเนินงานตามกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. 2023-2030 เพื่อกำหนดทิศทางในการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน โดยระยะแรกมุ่งเน้นอุตสาหกรรมนำร่อง 3 สาขา ได้แก่ พลังงาน ขนส่ง และการเกษตร · การจัดทำยุทธศาสตร์อาเซียนเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจที่มีการปล่อยคาร์บอนต่ำ ทั้งนี้ คาดว่าจะเสนอร่างยุทธศาสตร์ฯ ต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและ AEC Council ภายในไตรมาสที่ 4 ของปี 2566
<p>(5) การจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ภายหลังปี 2568</p>	<p>รับทราบองค์ประกอบหลักของวิสัยทัศน์ฯ ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การยกระดับเศรษฐกิจให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน (2) การส่งเสริมเศรษฐกิจให้มีความยั่งยืนและตอบสนองต่อสภาพภูมิอากาศ (3) การผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมดิจิทัลชั้นนำ (4) การมีบทบาทเชิงรุกในประชาคมโลกโดยมีอาเซียนเป็นแกนกลาง (5) การเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อโอกาสและความท้าทายอย่างมีประสิทธิภาพ และ (6) การสร้างความครอบคลุมทุกภาคส่วนและลดช่องว่างการพัฒนา ทั้งนี้ จะเสนอองค์ประกอบหลักของวิสัยทัศน์ฯ ให้ผู้นำอาเซียนรับรองในปี 2566 ต่อไป</p>

(6) การเตรียมการเป็นประธานอาเซียนของสาธารณรัฐอินโดนีเซียใน ค.ศ. 2023	อินโดนีเซียนำเสนอข้อริเริ่มที่ต้องการผลักดัน เช่น ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงด้านพลังงาน ความเข้มแข็งในการใช้สกุลเงินท้องถิ่นในอาเซียนและความเป็นไปได้ในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคทะเล รวมถึงการสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งจะเร่งการเจรจา DEFA นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการติดตามความคืบหน้าในประเด็นที่กัมพูชาผลักดันในการเป็นประธานอาเซียนช่วงปี 2565 ด้วย
--	---

การประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. การประชุมหารือระหว่าง AEC Council และรัฐมนตรีอาเซียน 3 สาขา (ด้านการเกษตรและป่าไม้ พลังงาน และการขนส่งของอาเซียน) เพื่อร่วมกันผลักดันการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยที่ประชุมฯ ได้เน้นย้ำการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการมีกลไกกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์อาเซียนเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนให้แล้วเสร็จในปี 2566

2. การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ สมัยพิเศษ มีความคืบหน้าการเจรจากระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (Agreement Establishing the ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area: AANZFTA) ร้อยละ 92 โดยมีประเด็นสำคัญเพิ่มเติมเพื่อยกระดับความตกลง AANZFTA ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การส่งเสริม MSMEs และการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อผูกพันที่มากกว่าความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) และการเพิ่มพันธกรณีที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นมิตรกับภาคธุรกิจและสามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคต ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบแถลงการณ์ร่วมการประกาศสรุปผลการเจรจากระดับความตกลง AANZFTA อย่างมีนัยสำคัญ

3. การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-สหราชอาณาจักร ครั้งที่ 2 สหราชอาณาจักรต้องสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของอาเซียนและการยกระดับการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวของภาคธุรกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบแผนการดำเนินงานตามปฏิญญาร่วมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนาคตระหว่างอาเซียนและสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเอกสารที่ระบุถึงกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 11 ด้าน เช่น นวัตกรรมดิจิทัล การพัฒนา MSMEs การบริการทางการเงิน และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

4. การประชุมคณะทำงานภายใต้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนว่าด้วยติมอร์-เลสเต ครั้งที่ 14 ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาแนวทางการรับติมอร์-เลสเตเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการจัดทำแผนงานและกรอบเวลาที่จะรับเข้าเป็นสมาชิกและความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานภายใต้สำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อสนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน

ความเห็น/ข้อสังเกตของ พณ.

1. การประกาศสรุปผลการเจรจากระดับความตกลง AANZFTA อย่างมีนัยสำคัญเป็นหนึ่งในประเด็นด้านเศรษฐกิจที่กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียนผลักดันให้ประสบความสำเร็จในปี 2565 ซึ่งความตกลงดังกล่าวเป็นความตกลงที่มีความก้าวหน้าที่สุดฉบับหนึ่งของอาเซียน โดยจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าของอาเซียนผ่านการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน การบูรณาการห่วงโซ่อุปทานและการไหลเวียนสินค้าจำเป็น รวมทั้งการสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ทั้งนี้ มีการเพิ่มประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความท้าทายในปัจจุบันซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเจรจากระดับความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ของอาเซียน และอาเซียนกับคู่เจรจาที่มีอยู่ เช่น FTA สินค้าอาเซียน FTA อาเซียน-จีน อาเซียน-อินเดีย และอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี รวมถึงการเจรจา FTA ฉบับใหม่ซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจากับแคนาดา

2. ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญกับแนวโน้มใหม่ ๆ ของโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นดิจิทัลและประเด็นความยั่งยืน อีกทั้งหลายประเทศนอกภูมิภาคได้ผลักดันประเด็นความยั่งยืนโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ในการเจรจาความตกลงด้านเศรษฐกิจการค้ามากขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งตอบสนองต่อแนวโน้มของอาเซียนและประเทศคู่เจรจา เพื่อให้ไทยสามารถคงความเป็นผู้นำในภูมิภาคอาเซียนและพร้อมรับการเจรจาในอนาคตต่อไป

24. เรื่อง ผลการประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ 29 และการประชุมระหว่างคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง กับกลุ่มหุ้นส่วนการพัฒนา ครั้งที่ 27

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เสนอสรุปผลการประชุม คณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ครั้งที่ 29 และการประชุมระหว่างคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง กับกลุ่มหุ้นส่วนการพัฒนา ครั้งที่ 27 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2565 โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมฯ แทนรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) [คณะรัฐมนตรีมีมติ (22 พฤศจิกายน 2565) อนุมัติกรอบการหารือสำหรับการประชุมฯ และเห็นชอบให้คณะผู้แทนไทยหารือกับประเทศสมาชิกคณะกรรมการแม่น้ำโขงตามประเด็นในกรอบการหารือดังกล่าว เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานและความร่วมมือเป็นไปตามพันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2538] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ที่ประชุมฯ ได้มีมติ (1) รับทราบความก้าวหน้าการจัดทำร่างปฏิญญาเวียงจันทน์ที่จะเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ 4 ร่างฉบับที่ 4 ลงวันที่ 21 กันยายน 2565 และเห็นชอบในแนวคิดหลักของปฏิญญาฯ คือ “นวัตกรรมและความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำและความยั่งยืนของลุ่มน้ำโขง” โดยจะร่วมกันพิจารณาและให้การรับรองปฏิญญาฯ ร่างสุดท้ายต่อไป ในวันที่ 5 เมษายน 2566 ณ นครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (2) ไม่มีข้อขัดข้องต่อกำหนดการประชุมร่างสุดท้ายของการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ 4 และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ 2-5 เมษายน 2566 และ (3) อนุมัติแผนดำเนินงานของคณะกรรมการแม่น้ำโขง ประจำปี พ.ศ. 2566-2567 ในหลักการ ซึ่งเป็นไปตามกรอบการหารือที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (22 พฤศจิกายน 2565) อนุมัติไว้

2. การหารือทวิภาคีระหว่าง สปป.ลาว และประเทศไทยเกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่างฯ และขอให้ฝ่ายไทยสนับสนุนการดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง¹ สำหรับโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนसानะคาม-เขื่อนงูยอย ซึ่งฝ่ายไทยมีข้อห่วงกังวล เนื่องจากโครงการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่บนลุ่มน้ำโขง จึงขอให้ฝ่าย สปป.ลาว นำเสนอข้อมูลอย่างครบถ้วนและเพียงพอเพื่อการพัฒนาตามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2538

3. ไทยได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมฯ โดยเน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการแม่น้ำโขงในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรอื่น ๆ ในลุ่มน้ำโขง ซึ่งต้องเผชิญกับความท้าทายเร่งด่วน เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และภาวะเศรษฐกิจถดถอย ดังนั้น เพื่อจัดการกับความท้าทายจึงขอให้ประเทศสมาชิกตระหนักถึงผลกระทบข้ามพรมแดนที่เกิดจากการพัฒนาในลุ่มน้ำโขง และดำเนินโครงการอย่างรอบคอบและมีข้อมูลอย่างสมบูรณ์ เพียงพอ ครบถ้วน เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงสนับสนุนการยกระดับและการกระชับความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา² ประเทศคู่เจรจา องค์การความร่วมมือระดับภูมิภาคและนานาชาติเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ

แสวงหากลไกที่เหมาะสม ครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว นวัตกรรม เทคโนโลยี และความรับผิดชอบต่อลดผลกระทบเชิงลบที่เกิดจากการพัฒนา

4. ประเทศสมาชิก ประเทศคู่เจรจา และหุ้นส่วนการพัฒนากล่าวถึงประเด็นสำคัญสำหรับการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของคณะกรรมการธิการแม่น้ำโขง ดังนี้ (1) การรับมือกับความท้าทายในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (2) การเน้นย้ำการดำเนินงานให้สอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2538 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลงสำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ บนลุ่มน้ำโขงเพื่อให้เกิดความครอบคลุมและป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดจากการพัฒนา (3) การสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ ติดตาม และแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินโครงการบริหารจัดการเขื่อนต่าง ๆ ของทั้งลุ่มน้ำเพื่อให้การวิเคราะห์สถานการณ์น้ำถูกต้อง แม่นยำ และแสดงผล ณ เวลาปัจจุบัน (4) การส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เครื่องมือของคณะกรรมการธิการแม่น้ำโขงอย่างจริงจัง เช่น การศึกษาร่วม แผนปฏิบัติการร่วม และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เพื่อจัดการกับผลกระทบข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ (5) การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมถึงการเชื่อมโยงกรอบความร่วมมือระหว่างลุ่มน้ำโขงตอนบนและตอนล่าง และกรอบความร่วมมืออาเซียนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรอื่น ๆ ในลุ่มน้ำโขงเพื่อประโยชน์ร่วมกันของอนุภูมิภาค

---

¹ ภายใต้ระเบียบปฏิบัติฯ โครงการใช้น้ำใด ๆ จากลุ่มแม่น้ำที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระแสการไหลของน้ำหรือคุณภาพน้ำในแม่น้ำโขงสายหลักที่อาจรวมถึงโครงการชลประทานขนาดใหญ่ เขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ และการผลิตน้ำประปาต้องผ่านกระบวนการแจ้ง (แจ้งรายละเอียดโครงการกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ ก่อนจะเริ่มการใช้ประโยชน์จากลุ่มแม่น้ำ) การปรึกษาหารือล่วงหน้า (เป็นกระบวนการประเมินทางเทคนิคและการหารืออย่างเป็นทางการที่มีระยะเวลา 6 เดือน เพื่อประเมินผลกระทบข้ามพรมแดน) และข้อตกลง (กำหนดให้ต้องมีการเจรจาต่อรองอย่างทั่วถึงเพื่อให้บรรลุความเห็นชอบร่วมกัน) เพื่อให้บรรลุการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมบรรเทาผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงทั้งทางต้นน้ำและท้ายน้ำ

² ประเทศกลุ่มหุ้นส่วนการพัฒนา คือ ประเทศหรือองค์กรที่สนับสนุนเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมของคณะกรรมการธิการแม่น้ำโขง เช่น เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส ประเทศญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป

25. เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาไทย - ตุรกี ระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและสภาอุดมศึกษาแห่งสาธารณรัฐตุรกี

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาไทย - ตุรกี ระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งราชอาณาจักรไทย (อว.) และสภาอุดมศึกษาแห่งสาธารณรัฐตุรกี (สภาอุดมศึกษาฯ ตุรกี) (บันทึกความเข้าใจฯ) รวมทั้งอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่มีสาระสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และนโยบายของไทย ให้ อว. หรือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ (กต.) (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) เพื่อพิจารณาดำเนินการดังกล่าว โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. อว. และสภาการอุดมศึกษาฯ ตุรกี (ประธานสภาการอุดมศึกษาฯ ตุรกี มีสถานะเทียบเท่าระดับรัฐมนตรี) มีความประสงค์จะสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากร การจัดการประชุมทางวิชาการและการสัมมนาร่วมกัน การจัดตั้งและพัฒนาหลักสูตรร่วมในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งการรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ จึงได้จัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือในระดับสถาบันสำหรับคู่ภาคีเพื่อจัดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ โดยขอบเขตความร่วมมือของสถาบันการศึกษา คู่ภาคีจะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนด้านการศึกษาและการฝึกงานของนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศภายใต้โครงการที่กำหนด รวมถึงการเข้าร่วมโครงการวิจัยระยะสั้น การแลกเปลี่ยนสื่อทางการศึกษา การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการประชุมทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของสถาบันอุดมศึกษาและรูปแบบความร่วมมืออื่น ๆ ที่คู่ภาคีอาจเห็นชอบร่วมกัน

2. เรื่องนี้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาไทย - ตุรกี ระหว่าง อว. และสภาอุดมศึกษาแห่งสาธารณรัฐตุรกี (บันทึกความเข้าใจฯ) โดย อว. จะใช้บันทึกความเข้าใจฯ เป็นหัวข้อในการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการไทย - ตุรกี (การประชุมร่วมฯ ไทย - ตุรกี) ครั้งที่ 4 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 - 26 มกราคม 2566 ณ กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกี และเมื่อมีการดำเนินการตามกระบวนการและมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (ลงนามผ่านช่องทางการทูต) แล้วบันทึกความเข้าใจฯ จะเป็นหนึ่งในผลลัพธ์สำคัญของการประชุมร่วมฯ ไทย - ตุรกี ดังกล่าวด้วยซึ่งร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือในระดับสถาบันสำหรับคู่ภาคีเพื่อจัดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ โดยได้จัดทำเอกสารคู่มือ 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาตุรกี และภาษาอังกฤษ) ในกรณีที่มีการตีความแตกต่างกันให้ถือเอาฉบับภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ โดยมีสาระสำคัญ เช่น (1) ขอบเขตความร่วมมือ (คู่ภาคีจะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนด้านการศึกษาและการฝึกงานของนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของ

สถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศภายใต้โครงการที่กำหนด) (2) หลักสูตร (คู่ภาคีจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งการดำเนินการและการพัฒนาหลักสูตรร่วมในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ ตามกฎหมายและระเบียบของประเทศของตน) (3) การรับนักเรียนทุน (คู่ภาคีอาจส่งและรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของตนภายใต้กรอบของกฎหมายของประเทศของตนและวิธีการที่ภาคีเห็นชอบร่วมกัน) (4) ระยะเวลา (มีผลบังคับใช้วันที่ลงนามครั้งสุดท้าย และมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 4 ปี) (5) การแก้ไข (สามารถแก้ไขได้ทุกเมื่อโดยความยินยอมร่วมกันของคู่ภาคี) (6) การยกเลิก (ต้องได้รับความยินยอมร่วมกันของคู่ภาคีโดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไม่น้อยกว่า 60 วัน) (7) การระงับข้อพิพาท (ให้ได้รับการแก้ไขอย่างฉันทมิตรโดยการปรึกษาหารือและการเจรจาระหว่างคู่ภาคี) เป็นต้น

26. เรื่อง รายงานผลการประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน (ASEAN Labour Ministers' Meeting: ALMM) ครั้งที่ 27 และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และขอความเห็นชอบต่อการรับรองร่างแถลงการณ์ร่วม (Joint Communique) ของการประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ครั้งที่ 27 และร่างถ้อยแถลงร่วม (Joint Statement) ของการประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ 12

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน [ASEAN Labour Ministers' Meeting (ALMM)] ครั้งที่ 27 และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 25 - 29 ตุลาคม 2565 ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ รวมทั้งเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วม (Joint Communique) ของ ALMM ครั้งที่ 27] (ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ของ ALMM ครั้งที่ 27) และร่างถ้อยแถลงร่วม (Joint Statement) ของการประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนบวกสาม [ASEAN Plus Three Labour Ministers' Meeting (ALMM + 3)] ครั้งที่ 12 (ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของ ALMM + 3 ครั้งที่ 12) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรับรองเอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างเอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงแรงงาน (รง.) ดำเนินการได้ โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าวด้วยตามที่กระทรวงแรงงาน (รง.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

รง. รายงานว่า

1. ALMM ครั้งที่ 27 และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 - 29 ตุลาคม 2565 ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยกระทรวงแรงงานและการจ้างงาน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในฐานะประธานรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ค.ศ. 2022 - 2024 ภายใต้หัวข้อหลัก “รวมกันเป็นหนึ่ง พลิกโฉมโลกแห่งการทำงานในประชาคมอาเซียนสู่การเติบโตและฟื้นฟูด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน” ประกอบด้วยการประชุมทั้งสิ้น 4 การประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1.1 การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียน [Senior Labour Officials' Meeting (SLOW)] ครั้งที่ 18 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 - 26 ตุลาคม 2565 ประกอบด้วยผู้แทนระดับอธิบดีของกระทรวงกำลังคนแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นประธานการประชุม ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ¹ ผู้แทนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน ประธานคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน [ASEAN Qualifications Reference Framework (AQR)] และสภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียน (ASEAN TVET Council (ATC)) โดยมีสาระสำคัญของการประชุม เช่น 1) การหารือเกี่ยวกับการพัฒนาวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ช่วงหลังปี พ.ศ. 2568 2) การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานของกรอบความร่วมมือบูรณาการระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับ SLOM เช่น กรอบคุณวุฒิอ้างอิงของอาเซียน ควรให้ความสำคัญกับการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพและควรมีการวางแผนงานร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อให้มีแนวทางที่เอื้อต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันในภูมิภาค โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับทักษะ และสภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียน ควรเพิ่มเงินลงทุนเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมด้านเกษตรกรรมสมัยใหม่ 3) การรายงานผลการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนและแถลงการณ์ของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 ฉบับ เช่น ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมโยงสิทธิประกันสังคมสำหรับแรงงานข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน ได้มีการรับรองโดยประเทศสมาชิกแล้วเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 และจะมีการพัฒนาแนวทางอาเซียนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งคาดว่าจะสมบูรณ์ในปี 2566 เป็นต้น 4) การหารือเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานอาเซียนว่าด้วยการ ยุติการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ภายในปี พ.ศ. 2565 5) รายงานการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนงานรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน พ.ศ. 2564 - 2568 ซึ่งประเทศไทยได้รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการนำแนวทางว่าด้วยการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงานไปปฏิบัติทั้งในระดับภูมิภาคผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และระดับประเทศผ่านการพัฒนามาตรฐานแรงงานไทยและแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี และ 6) การหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหุ้นส่วนภายนอกของอาเซียน เช่น องค์การแรงงานระหว่างประเทศ [International Labour Organization (ILO)] กระทรวงแรงงานของสหรัฐอเมริกา

1.2 การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียนบวกสาม [Senior Labour Officials' Meeting + 3 (SLOM + 3)] ครั้งที่ 20 จัดขึ้นวันที่ 27 ตุลาคม 2565 ประกอบด้วย ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และผู้แทนจากประเทศบวกสาม ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน (ประเทศจีน) ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (ประเทศเกาหลีใต้) เข้าร่วมการประชุม สาระสำคัญของการประชุม เป็นการหารือและรายงานความคืบหน้าความร่วมมือ /โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้กรอบอาเซียนบวกสามด้านแรงงาน รวมถึงมีการหารือเกี่ยวกับการจัดการประชุม SLOM + 3 ครั้งที่ 21 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 (เนการาบรูไนดารุสซาลามเป็นเจ้าภาพ) และได้มีการพิจารณาภาวะ ALMM + 3 และร่างรายงานการประชุม SLOM + 3 เพื่อเสนอต่อที่ประชุม ALMM + 3 พิจารณารับรองต่อไป ทั้งนี้ ประเทศบวกสามมีประเด็นที่แต่ละประเทศให้ความสำคัญ เช่น ประเทศจีนให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการให้ความคุ้มครองสิทธิของแรงงานต่อประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับประเด็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทานโลก รวมถึงโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ความร่วมมือกับองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ และประเทศเกาหลีใต้ให้ความสำคัญกับบทบาทของภาครัฐในการสร้างงานสร้างอาชีพ การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 4 และปัญหาภาวะโลกร้อน

1.3 ALMM ครั้งที่ 27 จัดขึ้นวันที่ 28 ตุลาคม 2565 ประกอบด้วย รัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ปลัดกระทรวงแรงงาน เอกอัครราชทูต เจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ และเลขาธิการอาเซียน ซึ่งที่ประชุมรับทราบการส่งมอบวาระการดำรงตำแหน่งประธานรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ค.ศ. 2020 - 2022 ของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ให้แก่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อดำรงตำแหน่งในช่วง ค.ศ. 2022 - 2024 โดยมีสาระสำคัญของการประชุม เช่น 1) เน้นย้ำวัตถุประสงค์ของ ALMM ที่จะนำประเด็นปัญหาของแรงงานมาดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในประเด็นการจ้างงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิตในการทำงาน ตลอดจนการคุ้มครองแรงงาน 2) การกล่าวถ้อยแถลงของเลขาธิการรัฐมนตรีแรงงานที่มุ่งเน้นนโยบายเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) โดยกำหนดมาตรการทางสาธารณสุขที่หลากหลายเพื่อบรรเทาการสูญเสียด้านสุขภาพ เช่น การดูแลแรงงานให้เข้าถึงการรักษา บริการทางการแพทย์ และสถานพยาบาลอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การดำเนินการโครงการ Factory Sandbox² รวมทั้งการคุ้มครองทางสังคมและสิทธิให้แรงงานทุกคนได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียม 3) รับรองเอกสารผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมโยงสิทธิประกันสังคมสำหรับแรงงานข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน เอกสารแนวทางอาเซียนว่าด้วยการให้คำปรึกษาและการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในสถานประกอบการ แผนงานคณะกรรมการตรวจแรงงานอาเซียน พ.ศ. 2565 - 2573 และรายงานผล SLOM ครั้งที่ 17 และ 18 เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมของประเทศสมาชิก การคุ้มครองทางสังคมและสิทธิสำหรับการทำงานของแรงงานทุกคน 4) รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนและแถลงการณ์ เช่น ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมโยงสิทธิประกันสังคมสำหรับแรงงานข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน ความยืดหยุ่นและความคล่องตัวของแรงงานเพื่ออนาคตของการทำงาน และปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยทรัพยากรมนุษย์เพื่อโลกที่เปลี่ยนแปลงของการทำงาน และ 5) รับทราบการเป็นเจ้าภาพจัด ALMM ครั้งที่ 28 โดยสาธารณรัฐสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2567

1.4 ALMM+3 ครั้งที่ 12 จัดขึ้นวันที่ 29 ตุลาคม 2565 ประกอบด้วย รัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ปลัดกระทรวงแรงงาน เอกอัครราชทูต และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ และเลขาธิการอาเซียน โดยมีสาระสำคัญของการประชุม ได้แก่ 1) การกล่าวถ้อยแถลงของเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานที่มุ่งเน้นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงมีนโยบายเร่งพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้มีความรู้ด้านดิจิทัลพร้อมทั้งปรับรูปแบบการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงการฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์เพื่อตอบโจทย์ให้แรงงานที่ต้องการพัฒนาตนเองสามารถเข้าถึงการฝึกอบรมได้ตามที่ต้องการ รวมทั้งความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม โดยได้ร่วมดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวภายใต้ความร่วมมือของสภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันให้ระบบการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมของภูมิภาคมีความเข้มแข็ง และเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาภูมิภาคต่อไป และ 2) การรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ของ ALMM ครั้งที่ 27 และร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของ ALMM + 3 ครั้งที่ 12 ทั้งนี้ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับการเสนอเอกสารทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณารับรองต่อไป

2. ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ของ ALMM ครั้งที่ 27 และร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของ ALMM + 3 ครั้งที่ 12 มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

2.1 ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ของ ALMM ครั้งที่ 27 เป็นเอกสารแสดงความมุ่งมั่นของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนในการขับเคลื่อนถ้อยแถลงร่วมระดับรัฐมนตรี เพื่อตอบสนองต่อการฟื้นฟูด้านแรงงานภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยให้ความเชื่อมั่นว่าแรงงานจะสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการทำงานอย่างยั่งยืนมีสถานประกอบการที่ปลอดภัยและมีการคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุม และยืนยันการสนับสนุนการขับเคลื่อนปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน และยืนยันจุดยืนของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนในการรับรองเอกสารผลลัพธ์ด้านแรงงานอื่น ๆ อาทิ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมโยงสิทธิประกันสังคมสำหรับแรงงานข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน และแนวทางอาเซียนว่าด้วยการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในสถานประกอบการ

2.2 ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของ ALMM + 3 ครั้งที่ 12 เป็นเอกสารแสดงการแลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนบวกสาม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาฝีมือแรงงานและความสามารถในการปรับตัวของแรงงานในอนาคตของงานภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และการปฏิบัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 4 ผ่านโครงการความร่วมมือต่าง ๆ ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนและการสนับสนุนทางวิชาการจากประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีใต้

ทั้งนี้ ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ของ ALMM ครั้งที่ 27 และ ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของ ALMM + 3 ครั้งที่ 12 ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) พิจารณาแล้วไม่มีข้อขัดข้อง/เห็นชอบตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ

¹ประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย เนการาบรูไนดารุซซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา (ประเทศกัมพูชา) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ประเทศลาว) สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐ

แห่งสหภาพเมียนมา (ประเทศเมียนมา) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

²Factory Sandbox คือ โครงการที่ทำการตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 เชิงรุกในสถานประกอบการต่าง ๆ และคัดแยกกักตัวแรงงานที่ติดเชื้อโรคโควิด 19 ออกจากผู้ไม่ติดเชื้อเพื่อเข้ารับการรักษา รวมทั้งเร่งระดมวัคซีนให้แรงงานทุกคนในโรงงานที่ผ่านเกณฑ์เข้าร่วมโครงการนี้

27. เรื่อง ผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับโครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค กรุงเทพมหานคร - UNDP (Bangkok - UNDP Regional Innovation Center: RIC) ประจำปี พ.ศ. 2564 ความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. 2565 และการขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ

คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอ ดังนี้

1. รับทราบผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค กรุงเทพมหานคร - UNDP (Bangkok - UNDP Regional Innovation Center: RIC) (โครงการความร่วมมือ RIC ประจำปี พ.ศ. 2564 และความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. 2565

2. อนุมัติให้ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการความร่วมมือ RIC อีก 6 เดือน นับแต่วันสิ้นผลใช้บังคับความตกลงว่าด้วยโครงการความร่วมมือ RIC (จากเดิมสิ้นสุดวันที่ 30 สิงหาคม 2566) เป็นวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567 ภายใต้กรอบวงเงินโครงการที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม

3. เห็นชอบร่างเอกสารแก้ไขความตกลงว่าด้วยโครงการความร่วมมือ RIC ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างเอกสารแก้ไขความตกลงว่าด้วยโครงการความร่วมมือ RIC ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้ สศช. ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

4. อนุมัติให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างเอกสารแก้ไขความตกลงว่าด้วยโครงการความร่วมมือ RIC ของฝ่ายไทย พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนาม

สาระสำคัญของเรื่อง

สศช. รายงานว่า

1) โครงการความร่วมมือ RIC หรือมีอีกชื่อหนึ่งว่าห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TP Lab) มีลักษณะเป็นห้องปฏิบัติการนโยบายเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนการออกแบบและกำหนดนโยบายให้ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน และเท่าทันความท้าทายใหม่ ๆ เสริมสร้างศักยภาพของผู้ออกแบบและกำหนดนโยบายสาธารณะ และส่งต่อเครื่องมือและความรู้ให้กับประเทศในเอเชียแปซิฟิกและภูมิภาคอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย (1) เพื่อส่งเสริมการกำหนดนโยบายที่มีความครอบคลุมและขับเคลื่อนโดยประชาชน (2) เพื่อคิดค้นนวัตกรรมเชิงนโยบายในการรับมือกับความท้าทายในปัจจุบันและอนาคต (3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพภาครัฐและเอกชนในการออกแบบและดำเนินนโยบายด้วยนวัตกรรม (4) เพื่อสร้างและขยายเครือข่ายนวัตกรรมในหลายระดับอย่างยั่งยืน และ (5) เพื่อส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางชั้นนำด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายในระดับภูมิภาค

2) ผลการดำเนินโครงการความร่วมมือ RIC ประจำปี 2564 และความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมในปี 2565¹ สรุปได้ ดังนี้

กรอบการดำเนินกิจกรรม	ตัวอย่างการดำเนินการ/กิจกรรม
เสาหลักที่ 1 การพัฒนากระบวนการและพื้นที่เพื่อการพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบาย	<p>สร้างพื้นที่และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการค้นหาและทดลองนวัตกรรมเชิงนโยบาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้โครงการนวัตกรรมการออกแบบนโยบายผ่านการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ความหวังและความกลัว (Hope and Fear Analysis) การวิเคราะห์เหตุและผลตามลำดับชั้น (Causal Layered Analysis) ที่มุ่งเน้นการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน - จัดให้มีการสำรวจความคิดเห็นจากเยาวชนบนสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 1,000 คน และพบว่า ร้อยละ 80 ให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพจิต ต่อมาจัดการจัดกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon) เพื่อให้เยาวชนร่วมกันออกแบบนโยบายด้านสุขภาพจิตที่ครอบคลุมทั้งมิติการป้องกัน การรักษา การสร้างความตระหนักรู้ และการสร้างการศึกษาที่ดีต่อสุขภาพจิตเยาวชนในเดือนพฤษภาคม 2565 - จัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบายได้ร่วมทดสอบการใช้กระบวนการออกแบบความคิดเชิงระบบ (System Design) และการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Portfolio Approach) เพื่อการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนเชิงโครงสร้าง - จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ตัวแทนเจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนแรงงานนอกระบบ รวมทั้งผู้นำชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือได้เรียนรู้เครื่องมือเชิงนวัตกรรมใหม่ ๆ และออกแบบแนวคิดเชิงนโยบายด้านสวัสดิการสังคมที่ตอบโจทย์ความต้องการระดับปัจเจกบุคคล - เปิดเวทีระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โดยใช้กระบวนการและเครื่องมือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการออกแบบและเสนอแนะแนวคิดเชิงนโยบายที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้
เสาหลักที่ 2 การยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบาย	<p>มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้เครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมหลักสูตร Training of the Trainers ให้แก่อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ (เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถ

	<p>ของผู้กำหนดนโยบาย นวัตกรรม อาจารย์ และนักศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้เครื่องมือ นวัตกรรมเชิงนโยบายในหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างพื้นที่สำหรับการ แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเครื่องมือการคิด เชิงออกแบบ ทักษะที่จำเป็นในการออกแบบนโยบาย และกรณีศึกษาของหน่วยงาน ภาครัฐต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้เครื่องมือดังกล่าว
<p>เสาหลักที่ 3 การสร้าง และพัฒนาเครือข่าย นวัตกรรมและผู้จัดทำ นโยบาย</p>	<p>ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเชิงนโยบายร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วน เสียกับการจัดทำนโยบาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรม “ถอดบทเรียนจากวิกฤต” บนแอปพลิเคชัน Clubhouse โดยเปิด โอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ นักวิชาการ เยาวชน และประชาชนทั่วไปกว่า 200 คน เข้าร่วมรับฟัง แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ แนวปฏิบัติในการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยจากวิกฤตโรคโควิด 19 - จัดกิจกรรมผู้หญิงกับการออกแบบนโยบายและความเท่าเทียมกันทางเพศใน นโยบายสาธารณะ ณ จังหวัดพะเยา ในเดือนมีนาคม 2565 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยน ข้อมูลและประสบการณ์จากเครือข่ายผู้นำสตรีในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย และ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเครื่องมือเชิงนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบ แนวทางป้องกันและยุติความรุนแรงทางเพศ <p>ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมีความต่อเนื่องจากปี 2564</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดงานเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบาย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับเครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบาย กรณีศึกษา และแนวปฏิบัติที่ใช้ในระดับสากล ระหว่างองค์กรและสถาบันการศึกษาทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งมีการ จัดงานแล้ว 3 ครั้ง - พัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรมเชิงนโยบายเสมือนจริง (Virtual Policy Innovation Platform) โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างศึกษาข้อมูลจากตัวอย่างของต่างประเทศที่ประสบ ผลสำเร็จในการเชื่อมโยงผู้ใช้งานในภาคส่วนต่าง ๆ - ถ่ายทอดนวัตกรรมเชิงนโยบายและวิธีการทำงานรูปแบบใหม่ให้กับผู้กำหนดนโยบาย ระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ

3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะประเทศจะได้รับจากการดำเนินโครงการความร่วมมือ RIC ประกอบด้วย (1) พัฒนาองค์ความรู้ด้านเครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบายต้นแบบนโยบาย และนวัตกรรมเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพที่สามารถแก้ไขปัญหาเชิงระบบและรับมือความท้าทายในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถทดลองใช้และขยายผลต้นแบบ นโยบายสู่การใช้งานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของนักวางแผนนโยบายทั้งในระดับองค์กร ระดับท้องถิ่น และประชาสังคม ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในการประยุกต์ใช้เครื่องมือนวัตกรรมเชิง

นโยบายเพื่อออกแบบและพัฒนานโยบายที่ครอบคลุมมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนในหลากหลายมิติ และ (3) สร้าง ขยาย และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของนักธุรกิจ นักวางแผนนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการจากภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนสร้างพันธมิตรทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล เพื่อร่วมกันพลิกโฉมและปฏิรูปกระบวนการจัดทำนโยบายและนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วและเติบโตอย่างก้าวกระโดด

---

¹เป็นการรายงานผลการดำเนินงานตามปฏิทิน โดย ณ วันที่ เสนอเรื่องมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565) การดำเนินงานประจำปี 2565 ยังไม่สิ้นสุด จึงเป็นการรายงานความก้าวหน้า

28. เรื่อง ถ้อยแถลงร่วมเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของมกุฎราชกุมาร และนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

คณะรัฐมนตรีรับทราบเนื้อหาของถ้อยแถลงร่วมเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการของมกุฎราชกุมาร และนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ระหว่างวันที่ 17 -19 พฤศจิกายน 2565 และให้กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคมไป ดำเนินการต่อไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กต. รายงานว่า

ไทยและซาอุดีอาระเบียเห็นพ้องที่จะจัดทำถ้อยแถลงร่วมฯ เพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของมกุฎราชกุมาร และนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ระหว่างวันที่ 17 - 19 พฤศจิกายน 2565 โดยมีวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 สถานเอกอัครราชทูตราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทยได้เสนอร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ของฝ่ายซาอุดีอาระเบียมาให้ฝ่ายไทยพิจารณา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือทวิภาคีไทย-ซาอุดีอาระเบีย โดยทั้งสองฝ่ายยินดีกับการลงนามความตกลงและบันทึกความเข้าใจทวิภาคี จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย (1) ร่างบันทึกความเข้าใจการจัดตั้งสภาความร่วมมือ ซาอุดี - ไทย (2) ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงระหว่างรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย (3) ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และ (4) ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และบันทึกความเข้าใจระหว่างองค์กรกำกับดูแลและต่อต้านการทุจริตราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และได้หารือในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเมือง กลาโหม และความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ด้านพลังงาน ด้านสังคมและการศึกษา และด้านกิจการระหว่างประเทศ